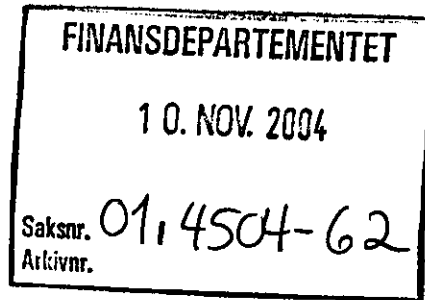

Finansdepartement
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

The Norwegian Institute of
Public Accountants

P.O. Box 5864 Majorstuen
N-0308 OSLO
Pilestredet 75 D
Telephone: +47 23 36 52 00
Fax: +47 22 69 05 55
firmapost.dnr@revisornett.no
www.revisornett.no

Deres ref
01/4504 FM GK

8. november 2004

Høring – Utkast til forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier

Det vises til Deres brev av 13.09.2004 vedrørende ovennevnte høring.

Innledningsvis vil vi gi vår støtte til en harmonisering med de internasjonale regler, også for de som ikke er omfattet av plikten til å rapportere i henhold til IFRS. Kredittinstitusjoner er i stor grad en del av et internasjonalt kapitalmarked. Sett fra en regnskapsbrukers ståsted vil det således være viktig at regnskapsregler er like for de ulike regnskapsprodusenter uavhengig av landegrenser. Vi mener videre at det er positivt at det fastsettes en felles tapsforskrift for finansnæringen.

Unntak fra IAS 39

Vi mener generelt at det er uheldig at det i forskriften legges opp til unntak fra IAS 39. Ulike regler/forenklinger vil kunne medføre usikkerhet ved tolkning og anvendelse av regler, og det vil også være vanskelig å beregne tallmessige konsekvenser av ulike regelsett. Et todelt regelverk vil videre etablere uheldige overgangskostnader ved bytte mellom de to regelverkene. Hele poenget med harmonisering bør være at finansinstitusjonene får ett sett med regler å forholde seg til. Når systemer for å håndtere beregninger først er etablert, vil ikke unntak nødvendigvis utgjøre noen forenkling. Dette gjelder for eksempel for det foreslåtte unntaket vedrørende resultatføring av etableringsgebyr, og vi støtter derfor ikke en slik forenkling som forskriften legger opp til.

Når det gjelder den forenklete beregningen av tap på utlån som angis i kommentarene til § 2-5 første ledd, kan det synes uklart om dette anses å være en vurdering som også er tillatt etter IAS 39. Dette bør komme tydeligere frem.

Effektiv rente-metode

Vi er enige i den tolkningen som er lagt til grunn i forskriftsutkastet § 2-2 første ledd annet punktum.

Begrepsbruk

IAS 39 er ennå ikke oversatt og vedtatt som forskrift i Norge. Det er viktig at begrepsbruk og formuleringer i tapsforskriften oppdateres så snart dette finnes.

Eksempelvis mener vi at "førstegangs måling" er en bedre oversettelse av "initial measurement" enn "vurdering på etableringstidspunktet" eller "initial måling". For "subsequent measurement" vil det dermed være naturlig å benytte "etterfølgende måling".

Videre benyttes "objektive indikasjoner" for begrepet "objective evidence". "Evidence" er etter vårt syn et sterkere begrep enn "indikasjon" og bevis eller holdepunkt vil følgelig være bedre begreper. Det viktige er imidlertid at begrepsbruk og formuleringer avstemmes, for ikke å skape unødvendig usikkerhet i forståelse og tolkning.

Videre er begrepet "impaired", jf. IAS 39.58 oversatt med "verdifall som følge av svekket kredittverdighet" i forskriftutkastet § 2-2 annet ledd første punktum. Det er etter vår syn bedre å oversette dette med "verdifall", for ikke å snevre inn verdifallbegrepet. Tilsvarende bør § 2-2 andre ledd siste punktum "og som har bedret kredittverdigheten" strykes. Dette er bare et eksempel i IAS 39.65 og ikke en begrensning, også andre objektive indikasjoner kan medføre reversering av tap (f.eks. bedring i verdien av sikkerhetsstillelser).

I forskriftsforslaget § 3-2 benyttes "overveiende sannsynlig" som kriterium for å balanseføre et regresskrav. IAS 37 benytter "virtually certain" og dette oppfatter vi å være et strengere krav til sikkerhet enn "overveiende sannsynlig". I forslaget til norsk oversettelse av IAS 37 benyttes "så godt som sikkert", noe vi mener samsvarer bedre med hvor strengt kriteriet er ment å være.

§ 2-3 Vurderingsenhet

§ 2-3 siste ledd siste punktum bør endres til "Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført, skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån." Dette samsvarer med siste punktum i IAS 39.64. Etter IAS 39 er det ikke tilstrekkelig at det finnes objektive indikasjoner på verdifall for at utlånet ikke skal medtas i gruppevurderingen. Nedskrivning må også være gjennomført.

§ 2-4 Objektive indikasjoner

I kommentarene til § 2-4 annet ledd tredje avsnitt tredje setning sies det: "For at en tapshendelse skal anses å være en objektiv indikasjon på at utlånet har verdifall som følge av svekket kredittverdighet, må hendelsen medføre at den regnskapspliktige estimerer en reduksjon i utlånets fremtidige kontantstrøm." Vår oppfatning er at objektive indikasjoner, jf IAS 39.58 og 59 skal forstås på en annen måte. Etter vårt syn skal det først søkes etter objektive indikasjoner og deretter foretas en test for nedskrivning dersom slike indikasjoner foreligger. Til tross for at det finnes objektive indikasjoner kan man i testen for nedskrivning komme til at nedskrivningen blir null. Vi mener beskrivelsen i kommentarene bør endres tilsvarende.

§ 2-5 Beregning av tap

§ 2-5 første ledd første punktum bør omformuleres. Etter vårt syn medfører ikke en objektiv indikasjon en automatisk plikt til nedskrivning. En objektiv indikasjon medfører imidlertid en plikt til å beregne et eventuelt nedskrivningsbeløp.

I kommentarene til § 2-5 første ledd tredje avnitt bør følgende setning inntas som siste setning i avsnittet: "For utlån hvor renten etter kontrakten er endret som følge av annet enn finansielle problemer hos debitor, skal den etter kontrakten sist fastsatte effektive rente benyttes som diskonteringsrente."

Ifølge utkast til forskrift § 2-5 tredje ledd kan man ved beregning av nedskrivningsbeløpet velge mellom den mest sannsynlige tapsstørrelsen eller den statistiske forventningsverdien. Det hevdes at dette er i samsvar med IAS 39 AG 84. Etter vårt syn kan IAS 39 AG 84 ikke forstås på denne måten, og den reguleringen som forskriftsutkastet legger opp til gir en videre valgadgang enn hva som er tillatt etter IAS 39, og følgelig også i mange tilfeller et annet svar enn hva man ville fått dersom man la IAS 39 til grunn.

AG 84, første setning lyder: "*The process for estimating the amount of an impairment loss may result either in a single amount or in a range of possible amounts.*" (vår understrekning). Når det gjelder "a range of possible amounts" henviser IAS 39 til IAS 37.39 hvor det fremgår at det er den statistiske forventningsverdien som skal legges til grunn. Begrepet "a single amount" refererer seg til de tilfeller hvor prosessen med å estimere tapet kun gir ett mulig svar. Eksempel på dette kan være at det på tidspunkt for regnskapsavleggelse er klart at en pantesikret fordring ikke vil bli innfridd og at pantet derfor skal tiltres. I de tilfellene det er klart hva pantet vil bli realisert for, vil man få ett enkelt beløp som utgjør nedskrivningsbeløpet. I de tilfellene man får flere mulige alternativer med forskjellig sannsynlighet for å inntreffe, må forventningsverdien legges til grunn. Forskriftsutkastet legger opp til at man her også kan velge det mest sannsynlige utfall.

Et eksempel kan illustrere dette:

Balanseført verdi av fordringer er 100. Det har inntruffet tapshendelser og fremtidige kontantstrømmer skal estimeres. Det anses som 20 % sannsynlig at fremtidig kontantstrøm blir 20, 60 % sannsynlighet for at den blir 50, og 20 % sannsynlighet for at den blir 60. Forventningsverdien blir 46, mens det etter forskriftsutkastet også er mulig å velge det mest sannsynlige utfallet, som er 50. Som nevnt mener vi at løsningen etter IAS 39 blir 46.

Forslag til endringer i IAS 39

Som Kredittilsynet påpeker kom det i juni 2004 tre forslag til endringer i IAS 39. Ett av forslagene var *ED Financial Guarantee Contracts and Credit Insurance* med foreslått virkningstidspunkt 1.1.2006. Dette forslaget omhandler regnskapsføring av garantier, og bør etter vårt syn innarbeides i forskriften dersom/når det blir vedtatt.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør